

MEDEDELINGEN VAN DE REDACTIE

TE LATE BEZORGING VAN HET TIJDSCHRIFT

Tot onze spijt wordt dit nummer evenals het vorige te laat bij onze abonnees bezorgd, zulks als gevolg van de invoering van de verkorte werkweek. Nummer 28 zal, naar wij hopen, weer op tijd onze lezers bereiken.

Amsterdam, 3 juli 1961

REDACTIE

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bespoediging van plaatsing behoudt de Redactie zich het recht voor, de stukken te bekorten).

HET ONTSTAAN VAN DE WERPFRACTUUR VAN DE HUMERUS

De bijdrage van collega C. BROEKHUYZEN (1961) deed bij mij het beeld opdoemen van de patiënt, die ik ongeveer veertig jaar geleden zag voorgesteld op het poliklinische college van Prof. Dr. J. H. ZAAVER. Het ging hier om een uiterst musculieuze, krachtig gebouwde landbouwer, die bij het ploegen, toen hij zijn zware, moeilijk hanteerbare ploeg in de voor (of eruit) wou rukken, plotseling machteloos was geworden als gevolg van een fractura humeri.

De verklaring die ZAAVER hiervoor gaf, nl. dat de buitengewoon krachtige spierwerking bij deze atleet te sterk was gebleken voor zijn overigens gezond beenderstelsel van de humerus, voldeed mij toen ten volle. En ook nu nog kan ik het met deze zienswijze volledig eens zijn.

Literatuur: BROEKHUYZEN, C. (1961) Het ontstaan van de werpfRACTUUR van de humerus. *Ned. T. Geneesk.* **105**, 1038.

Rotterdam, 28 mei 1961

A. G. J. HERMANS

Ook bij het drukken op een ploeg, en het trekken daaraan kan het distale humerugewricht door de onderarm exoroterend belast worden, terwijl het proximale humerusdeel geëndoroteerd wordt. Indien deze landbouwer een geïmproviseerde ploeger was, kan het dus een vermoeidheidsfractuur zijn geweest.

Dit kan van belang zijn bij arbitraire kwesties.

Arnhem, 16 juni 1961

C. BROEKHUYZEN

OPERATIES DOOR DIEREN

Naar aanleiding van het commentaar van LINDEBOOM (1961) op HILFMAN (1961) en SCHOORL (1961) kom ik ertoe, een voorval te vermelden uit Karo-Batakland, dat in dezelfde rubriek thuishoort.

Ongeveer in augustus 1957 werd mij een jongetje gebracht, dat tijdens het defaeceren een prolapsus recti had gekregen. Een „gereedstaand” varken had daarin een beet gegeven, die, voor zover ik kon nagaan, niet perforerend was geweest. Hechting van de mucosa en repositie van de prolaps vonden onder narcose plaats, en het kind herstelde vlot in enkele dagen. Het defaeceerde zonder recidief — althans gedurende de week dat het in het ziekenhuis verbleef. Ik heb het daarna nooit meer teruggezien.

Enkele malen werden kinderen ter behandeling gebracht, omdat kippen in hun prolaps hadden gepikt. In de mucosa waren daarbij nooit wondjes te zien en de prolaps kon zonder meer gereponeerd worden.

Eenmaal zag ik een (honde)beet in een penis, maar castratie of penis-amputatie heb ik nooit waargenomen.

Literatuur: HILFMAN, M. M. (1961) *Ned. T. Geneesk.* **105**, 796. — LINDEBOOM, G. A. (1961) *Ned. T. Geneesk.* **105**, 992. — SCHOORL, M. (1961) *Ned. T. Geneesk.* **105**, 796.

Bawku (Ghana), 15 juni 1961

A. H. VAN SOEST

BERICHTEN BUITENLAND

Engeland

Tekort aan verpleegsters. — Er is geen samenwerking tussen de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de opleiding van verpleegsters en de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de verpleging van zieken. Verscheidene ziekenhuizen sluiten afdelingen en zalen, zonder dat er gemeenschappelijke actie is van hen die het tekort aan verpleegsters het beste kunnen beoordelen. De dagen zijn voorbij dat verplegen kan worden opgevat „as a vocation without regard to financial reward” (*Brit. med. J.*, 3 juni, bl. 1604).

„Evolution in the Mental Hospital”. — De inrichting voor geesteszieken behoort zich te richten op een „active discharge policy”. De status der verpleegden leren dat het langdurig verblijven van velen, in hoofdzaak niet door psychiatrische maar door sociale overwegingen wordt bepaald. Twee psychiaters van een gesticht te Bristol stelden vast dat van 1012 patiënten er 558 op het ogenblik van hun enquête psychiatrische behandeling in een ziekenhuis behoefden; 83 hoorden thuis op één afdeling voor oude mensen of chronische zieken, 254 kwamen in aanmerking voor „supervised aftercare”, 67 voor „unsupervised aftercare”, terwijl 50, met enige medewerking van de familie, konden worden ontslagen. In het belang van een medisch en economisch gebruik van de ziekenhuisruimte moet scherp worden gelet op wie aan ontslag toe zijn (*Brit. med. J.*, 3 juni, bl. 1600).

Hyperventilatie en onder water zwemmen. — Bij het oefenen voor duiken en onder water zwemmen kan plotseling verlies van het bewustzijn voorkomen, met dood door verdrinken als gevolg. De zwemmer heeft dan te voren een paar minuten gehyperventileerd en daarop zijn intrathoracale druk („valsalva manoeuvre”) ten behoeve van uiterste spierinspanning verhoogd. Men stelt zich voor dat vernauwing van de hersenvaten en verwijding van de bloedvaten der spieren, de hartwerking te kort doen schieten. De redactie van de *British Medical Journal* van 3 juni (bl. 1600) vindt in de bespreking van het onderwerp aanleiding tot een algemene opmerking over de onvoorzichtige en nalatige wijze waarop de mensen met hun gezondheid omgaan. „Stout business-men in fast cars continue to cough their way to work. Only a few doctors, a notoriously hypochondriacal profession, seem to have given up smoking. Many people leave a year’s sedentary life to break their legs on alpine snows in winter. Some may claim that loss of consciousness under water is a remote chance of a healthy sport, but the tragedy of a dead child retrieved from bath or sea is one few of us care to contemplate”.

Family planning. — De *Medical Officer* van 9 juni (bl. 332) deelt mede dat geen enkele „voluntary organisation” zo snel groeit als de Family Planning Association. De president, Sir RUSSELL BRAIN, wees er in zijn jaarverslag op dat de vereniging in het jaar 1960-1961 25 consultatiebureaus heeft geopend; het gehele aantal van deze instellingen bedraagt thans 340, een verdubbeling in 6 jaar. Zeer belangrijk is dat het onderwerp „respectable” is geworden — „and this is come out in the issue of a statement by the General Assembly of the Church of Scotland in July 1960, which referred to the sacred responsibility of parenthood and its raising to a high level, since science has put it within the power of parents to decide about the propagation of children. This statement following on the Lambeth Conference (1958) report by the Anglican Bishops on the Family in Contemporary Society, is evidence that the churches are reflecting the considered thought of their own responsible members; more-